

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četr leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od cetiristopne petkratne 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220.

Opravnost na katero naj se blagovolijo posiliati naročnine, reklamacije, oznanila, t. i. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr. v koroški ulici hišn. št. 229

Dopisi.

Iz Novega mesta, 20. jul. [Izv. dop.] Dne 18. t. m. smo imeli važen dan, kakoršnih imale malo zaznamovanih novomeška kronika. Nijsmo sicer ta dan zopet praznovali zmage nad našimi nemčurškimi nasprotniki, kakor tolkokrat prej, ter jim pokazali, da je njihovemu gospodovanju odzvono za vselej; nego doživeli smo veselo prepričanje, da niso Novomeščani med onimi, ki z jednim očesom gledajo mastni avstrijski kruh in skupljene križe, z drugim pa škile v žrelo prus-kemu „vielfrassu“. Pokazali so meščani, da se prezirno obračajo od najetih Bismarkovih agentov. Zvečer ob šestih se je pripeljal k nam slavni znamgovalec pri Cnstožzi, nadvojvoda Albrecht sə svojim spremstvom. Na mostu iznad vokusnega slavoloka z napisom: Nadvojvodu Albrechtu zwamgovalem pri Cnstožzi, plapolale so slovenske zastave, med njimi cesarska dvobojna. Vsak vzvišen kraj in prostori ob cest bili so popolno natlačeni z ljudstvom. Veselo je bilo gledati priljudnega gospoda, kako je odzdravljal vsakemu, tudi najzadnjemu revežu. Na trgu je zopet vihrala na mestni hiši velikanska cesarska zastava; svirala je mestna uniformirana banda cesarsko himno; lično napravljeni in dobro izurjeni purgarji so mu skazovali z defiliranjem svoje visoko spoštovanje. Srčno je sprejel visoki gospod pozdrave od mestnega stareinstva in drugih korporacij, namenil se potem k vojarni, proti sedmi uri pa se je odpeljal z g. oficirji in drugim spremstvom na vojaško strelšče. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno, godba je zopet svirala različne pieče sedaj pred nadvojvodovim stanom, sedaj po trgu in ulicah, spominjaje staro in mlado, kako važen večer se praznuje. Više glave mesta so bile povabljeni k soupeju. Okolo desetih je malo pogledal razsvitljeni trg. Ljudstvo ga je

spremljevalo od enega kraja do drugega s pravim navdušenjem, in med obilnimi živilklici, dokler ni j zopet odšel v svoj stan, pred katerim je bilo še do enajste ure zbranih več meščanov. O tej priliki je izrekel upanje, da se bode prihodnjič po železnici pripeljal. Drugo jutro je visoki gost šel na vojaško vadilišče in vrnilsi se nazaj, sprejel je zopet od mestnega stareinstva in drugih korporacij zahvalnost, da je naše mesto počasni s svojim pohodom. Prisrčno se je zahvalil vsem, gospodu županu je še posebej roko podal rekši: Zagotovljeni bodite, da se bodo vaše želje izpolnile; izvolite to sporočiti tudi drugim gospodom. Dne 17. t. m. je bila pri nas komisija deželnega odbora, obstoječa iz deželnih poslanec dr. Razlaga in Murnika, potem gg. Povšeta in Vičeljna, ki je pregledovala v Beršlinu poslopje odločeno za kmetijsko-vinorejsko šolo in bližnje vinograde na Tržki gori. Oboje je našla pripravno za omenjeno šolo.

Iz Kranja 19. jul. (Izv. dop.) Odkar se je osnoval „Gorenjski Sokol“ in smo z njim pridobili dobro moč slovensko ljudstvo buditi in likati, jeli so naši nasprotniki z glavami kimati bolj nego kedaj in prestrašeni se povpraševati, kaj nam pa je sedaj storiti, da ne prepademo, tako sramotno, kakor nam obeta napredok slovenskega naroda.

Napenjajoči se z vsemi močmi zoper našo narodnost poslužujejo se torej surovih laži in obrekovanji. Ogrdili bi nas radi pri vsem svetu, ali te se ne da oslepariti, kakor si želi „Ljubljanski Tagblatt“. Vprašam li, kdo drugi more trdit, da ima društvo „Gorenjski Sokol“ samo 10—12 udov, kakor nesramni lažnik. Naš „Gorenjski Sokol“ obstoji iz 41 udov, kar nij majhino število za naše mestice, posebno če primerjamo društvo „Gorenjski Sokol“ proti kazinskemu gnjezdu, ki v resnici ne šteje več nego 13 starih očakov! Ko

je „Gorenjski Sokol“ izlet v Cerkle napravil, našeli so naši nasprotniki necega črevljara, ki nij ud „Gorenjskega Sokola“, temuč kakor se je ravno pokazalo, strežaj naših nemčurjev, da je v rudečih hlačah zajezdil slaborejenega konja v Cerkle, da bi nam bil sam v sramoto in nemčurjem na veselico, da bi tako več opravljivih reči imeli med svet trositi. Taje tudi v resnici prijezdari v Cerkle na konji in na opominjanje, da kali po svojem obnašanji mir in veselico je zapustil Cerkle. Torej tudi tu je Tagblatt lagal, ker je konja z oslom zmenjal.

Kako more „Tagblatt“ naravnost izreči, da pri izletu v Cerkljah nij bil drugačia izmed naroda nego župana s kopo radovednih otrok, ko je bilo lepo zbranih več nego nad 1000 odraslih ljudi? Kar se tiče obrekovanja o izletu v Loko, budem prihodnje sporočil, denes le toliko povem, da je „Gorenjski Sokol“ sklenil, od redakcije Tagblatta pred sodnijo odgovora terjati. — V resnici vsakega domoljuba jeza obide, ako po nasprotnih časopisih tako obrekljive članke čita, tem bolje pa, ako mu je znano, od kod da takovi članki izvirajo. Ker nam je o s o b a, katera je to ostudnost v Tagblatt pisala dobro znana, in dobro vemo, da se redi nad mastno službo, ki mu jo daje kranjsk narodnjak in sicer eden onih, kateri nas na dotičnem mestu zastopa, moram dodati, naj bi vsi slovenski domoljubi skrbeli za to, da bi saj pri Slovencih Sloveni kruh služili ne pa tujei. — „Tagblatt“! tebi pa kličemo le tako z lažmi naprej in kmalu si bodeš samemu sebi smrtno sodbo podpisal!

Iz Šmarja (v celjskem okraji) 19. jul. [Izv. dop.] Da Slovenci z bivšim okr. glavarjem v Celji gosp. Schönwetterom niso bili zadovoljni, posebno pa pri nas ne, to je čitateljem „Sl. Nar.“ še dobro v spominu. Toda ko smo čuli o njegovem nasledniku, prorokovalo se nam je, da nas

Listek.

Nekaj o narodnih veselicah v Slavoniji.

(Spisal Božidar Flegerič.)

Pesni, prislovice, prigovore, običaje, noša in veselice bodi si kakega koli naroda v izvoru opanovati in razsojevati, je lepa in zelo prijetna zabava, ki ne dela samo opazovalcem veselja, temuč je neko stopinjo čudorednosti in omike obširno spoznavati uči. Kakor nam pesni, prislovice in prigovori notranje bitje katerega naroda obilno razjasnujejo, isto tako nam običaji, noša in veselice njegovo zunajno podobo živo predstavljajo.

Najugodnejše veselice, ne samo Slavoncev, temveč vseh Slovanov po njihovem ogromnem prostoru v obče le plesanje (tanec, — Slavonci ne potrebujete ni ene, ni druge besede, govorijo samo: igra) in tudi druge vsakojake igre, s katerimi si mladina obojega spola, ako nema dela, po letu v prijetnem hladu senčnatih lip, ali po vrtih pod sadnim drevjem, po zimi, pa v topli sobi, ako jej gospodar (kučegazda) dovoli, čas kratki.

Najnavadniji ples v Slavoniji je narodno „kolo“, očitna in čisto nedolžna veselica. O njej veli oče Slawy Dcere: „Die Natur des Tanzes ist sanft und gemässigt, manchmal tritt ein etwas

rasches Tempo ein“. Kolo se večinom na travnih krajih, ali v hladu pri cerkvi (uhvati) pleše; redkokrat v sobi, kder se jih mnogo gibati ne more. Pleše pa se kolo tako-le: Deklica poda desno roko izpred prve jej na desni strani stoeče družice (komšinice, susede) in izpod njene desnice drugi od nje stoeči. Ravno na tak način poda družica prve deklince drugi od sebe stoeči deklincu roko in tako dalje, dokler se vse skup ena do druge v krog ne zbera. Potem se začno tiho, na lehkem gibati dva koraka naprej in enega, ali samo pol nazaj. To gibanje je hitro, ali počasno, kakor namreč napev pesmi zahteva. Ko se že kolo zaziblje (zaniše), pevkinja in že njo polovicia kola zapoje, i to tako, da, kadar eno vrsto izpoljejo, ravno tisto ponavljati začnejo, postavim: „Turški konji Boga mole, Turški“ dokler druga polovica kola začne peti in celo vrsto ponovi, in že drugokrat začenja, dokler pevkinja drugo vrsto „A kaurski uzde lome“ začne i. t. d. Ako je pesem iz četveronožnih vrst, kakoršne so večinom vse, ki se v kolu pojajo, zložena, se kolo po malen giblje, p.:

„Turški konji Boga mole,
A kaurski uzde lome;
Daj nam bož vojevati,
Drine vode negaziti;
Jer je Drina brza voda.
S večer Marka zaniela,
A u jutru iznella.

Da j' u Marka svoja majka,
Za dan bi mu glase brała,
A za drugi razabrala,
A za treći k Marku došla;
Al po Marku trava nikla,
Diteljina do kolina,
Čemerika do čovika.“

Ako pa so vrste krače, potem pa hitreje, postavim:

„Ružmarin zeleni,
Što se ne zeleniš,
Dušo moja draga,
Što se neveseliš? itd.

Ako sami moški kolo plešejo, razvrstijo se ravno kakor deklince v krog, zaceptajo na mestu po dva, ali trikrat, potem stopijo hitreje dober korak naprej, a samo pol nazaj vedno prepevajo.

Nahajate še se dve vrsti kola, namreč: „povratjanec“ in „jastučak“, „Polstertanz“. Povratjanec se pleše tako-le: Plesalke se primejo ravno kakor v kolu, samo da ne naredijo kroga, temveč se spravijo v red in plesajo za „kolovodjom“ gredo, koder jih on vodi ter zdaj ena, zdaj spet druga zakriči:

„Kolovodja kolo vodi,
Pritučalo za njim hodi.“

Kolovodja je ta, ki celo kolo ravna in vodi, a „pritučalo“ je ta, ki slednji v kolu stoji ter mora na besede:

„Kolovodja kolo vodi,
Pritučalo za njim hodi.“

vsakemu, ko brž je izgovori, kaj šaljivega in dočipnega odgovoriti vedeti.

bode ta zlasti v narodnej zadevi še bolj ostro ponemčeval in nam krvico delal. Ali ko je novi glavar, gospod Franz, svoje poslovanje nastopil, čeli smo kmalu, da naš strah nij bil opravičen; predno smo ga še videli in poznali, pripovedovalo se nam je že o njegovem prijaznem in nikakor ne pristranim postopanji proti nam Slovencem. Pozneje je prišel gospod glavar dvakrat k nam in je predsedoval v okrajnem šolskem svetu. Gospodje udje tega zbora z enim glasom hvalijo vedenje tega gospoda in pripovedujejo, da se on v pogovorih prav rad ilirskega narčja poslužuje in da so do sedaj z vsakovrstnim njegovim obnašanjem prav zadovoljni. Ne moremo si tedaj kaj, da to našim rojakom in poštenim Nemcem naznamo. Ker pa omenimo okrajni šolski svet, moramo pa tudi po dolžnosti pohvaliti dva vrla narodnjaka in sicer gg. dr. O ro z l a, tukajnjega odvetnika in Brinšeka učitelja; prvi namreč se je možato potegnil zoper to, da bi se učencem vredovala šolska spričala v nemščini pisana, gosp. doktor je stavljal predlog, naj se taka spričala izdajo v slovenščini ali vsaj v slovenščini in nemščini. To nam je bilo posebno povoljno, vendar pa v tem obnašanji nijsmo našli toliko zasluge, kakor v onem gospoda učitelja, kajti gosp. doktor je neodvisen in nema se ničesa batiti, tedaj smo od njega kot vrlega narodnjaka kaj tacega že pričakovali. Gospod učitelj sicer nij stavljal tega predloga, storil pa je to, kar bi bilo le malo naših učiteljev na njegovem mestu storilo, on nij pomislil na to, da bi mu njegovo ravnanje moglo katerikrat škodovati, on je brezobzirno in možato glasoval za omenjeni predlog in je s tem odločeno in očitno pokazal, da je neustrašljivi rojak, da je izgled (Levstik bi rekel „isteklosem“) vseh narodnih učiteljev. Naj oni pri enacih prilikah tudi počažejo, da jih je slovenska mati rodila, da od slovenskega naroda in tudi zanj živijo in delajo, potem splošni vspah tudi ne bo izostal.

Iz Bizejlskega, 27. junija. [Izv. dop.] — Št. 26. „Slov. Gospodarja“ 21. junija piše iz Novihvorov na Hrvatskem, da so od tam neki prijatelji Bizejlskega gosp. župnika, obiskajoči ga, zapazili občinsko drevesnico, kakoršna bi ne smela biti. Vam dragi sosedje odgovorim, da Vi naše drevesnice niste dobro pogledali in videli; nij notri samo bob, z grašico, in krompir z zeljem vsejan, marveč so tudi mlade murbe, do 100 jabelnih in hruškinih požlahtnikov in divjakov do 100, in več ko 400 žlahtnega plemena vinskih trt zasajeno. Da bi v naši drevesnici, katera je še le leta 1869. kupljena, v letu 1870 z divjaki in murbami neko-

liko zasajena, že zdaj taka sadna drevesa imeli, kakoršne vi prijatelji zmišljujete, nij vendar moče, toliko manj, ker so 1. 1870. 13. avgusta nevoščljivec ograjo vrta na več straneh razdrli, in tako dva puta črez vrt napravili, drevesca polomili in pomendrali, češ, da ne bode srenjske drevesnice več. Zategadelj tudi mlada drevesca še zdaj ne morejo vzrasti naprej. — Da je na vrtu bob in krompir žlahtnega plemena, da celo iz Amerike, vsajen, za to mora se gospodu učitelju samo hvala izreči, ki skozi to, da poseje in pognoji zemljo, da raste sočivje o prostorih, kamor pozneje divjaki presajeni pridejo, po ukazu gosp. popotnega učitelja iz Gradea, še le zemljo bolj pripravno storiti. Hvala za to gospodu učitelju še enkrat za njegov trud, da nij obupal še zopet drevesca zasajati, če ravno so zavidneži plot razdirali in drevesca lomili. — Imela bo Bizejlska srenja črez neka leta lep prid od sviloprejk, koje bodo od murbovega listja se redile. Na Hrvatskem pri Novihvorovih, ne zdavnaj pa smo zares take murge za cesto stoječe zapazili, kakoršne ne bi sme biti, skljucene, kakor od hude bolezni na vse strani zlomljene, drevesnice pa nikake nijsmo zapazili. — Svetujem torej pisatelju, da naj se ozira sam na svoje drevesnice — Bizejlsko pa naj v miru pusti.

J. P. srenjski svetovalec.

Iz Zagreba 21. jul. [Izv. dop.] Poleg proračuna za leto 1872. ki ga je vlada saboru predložila, iznašajo vseskupni dohodec 2,956.258 gl. Ta svota se razdeleva: na blaganjišniki preostek konecem leta 1871. 11.058 gold. — na prihranbe iz let 1869. 1870. in 1871. vsega skupaj 244.000 gold. — na lastne prihodke 156.200 gold. — na davkovne zaostatke iz leta 1867. ki poleg nagodbe še deželi pripadajo 185.000 gold. — na stroške za ceste in reke, ki so bili iz deželnega budgeta ponamireni, ki jih pa skupna državna blaganja nositi ima 160.000 gold. — in na letni pavšal 2,200.000 gold. Stroški so pa proračunani za politično upravo (poglavlje I.) 1,927.419 gold. (za 441.074 več kakor lane), za bogočastje in nauk (pogl. II.) 471.302 gold. (za 122.716 gold. več kakor lane), in za pravosodje (pogl. III.) 557.537 gold. (za 25.060 gold. več kakor lane). Gledé proračunskega poglavja II. proračunano je na štipendije za umetnike, slikarje, kamenoreze in arhitekte 2000 gold. za tri tehnike na Dunaji 1050 gold. za dva tehnika v Belgiji ali na Švicarskem 1000 gld., za pet medicinarjev 1575 gld. za tri živinozdravitele 630 gold. za šest babic 504 gold. Na proračunskem poglavju I. proračunano je za tri pitome (gojence) na terezijanskoj

akademiji na Dunaji 1890 gold. za narodno gledališče v Zagrebu 32.000 gold. (8000 gold. več kakor lane), za gospodarsko društvo 3000 gold. (3000 gold. manje kakor lane), za svilogojsvo 1700 gold. in za oplemenjenje konj 60.000 gold. Sicer je še proračunano za izdavanje školskih knjig 6000 gold. in za podpore siromašnih školskih občin 24.000 gold. (12.000 gold. več, kakor lane). — Uradnikom se je v ime stanarine 20% od njih plače v proračun postavilo. Odbor za proračun ima vsak dan po dve sednice. Naj važnejše stvari pripravlja pa odbor za izdelanje zakonskih osnov. Osnova za nov tiskovni zakon, osnova za nov volitven zakon, osnova za nov občinski zakon, osnova za porotne sodnije, in še več drugih važnih zakonskih osnov je baje že gotovih. Do konca avgusta se bodo vse v saboru pretresle, ker se glavna in načelna vpričanja že v odborih rešavajo se nij treba dolgih zavlačnih saborskih razprav batiti. — Vlada je bila izdala naredbo na občine, da bodo imele 1. avgusta počemši državni davek pobirati. Vsled te naredbe je finančni ogerski minister sklenil 18 davkarskih uradov na Hrvatskem in Slavonskem razpustiti, ter s tem finančno režijo izdatno pomanjšati. Nasprotno bi pa bilo zadevno breme na občine se zavalilo. Naš sabor je proti temu protestoval, ter izrekel, da naj ogerski finančni minister davek po svojih organih pobirati dade kakor hoče, občine pa, stoječe pod autonomno domačo vlado, niso dolžne davek pobirati, če bi sicer tudi že tako uredjene bile, da bi mogle ta posel prevzeti, kar pa nijso. — Vakanovič je odšel in Prica je prevzel rokovodenje vladnih agentov. Glede zunanje politike konštatujem, da so se vsi naši in ogerski neodvisni časopisi proti potovanju Nj. veličanstva v Berolin izrekli, vladni organi pa o tej zadevi rezervirano molče.

Iz Dunaja, 21. julija. [Izv. dop.] Govori se po Dunaji, da so tisti, ki so cesarju svetovali v Berlin potovati, vse prizadeli si tudi cesarico pregoroviti, da bi šla v Prusijo na pohode. Izintrigirali so od najvišjega mesta Prusije posebno povabilo. A avstrijska cesarica je odločno odbila. Živila!

Vsled novih prizorov in razgovorov pruske klike, ki je šla v Hanover Avstrijo izdajat, in vsled surovega jezika oficijozne pruske „Spencersche Ztg.“, katera Avstrijem žuga s pruskimi regimenti, baje tudi cesar že omahuje, ali bi šel v Berlin ali ne. Pravi se, da najberž ne pojde, — česar želimo.

Ustavoverni listi so denes nekaj potrili. Po-

Plesajočim igrá „dudaš“ na „dude“ ali pa „tamburaš“ na „tamburo.“ Ta ples popisati je tako težko, in človek, ki še ga nij videl, si ga ne more lehko predstaviti. „Kolovodja“ je v njem glava, po njem se ima cela vrsta ravnati. Čim več zmožnosti on pokazuje, tem zanimiviji je ples. Nekaj malo je enak šali, ki jo dijaki po primicijah zbijajo prepevajo „Abraham no jegov sin, no jego sin no Abraham, niso jeli, niso pili, neg so djali vsi tako“ itd. Ko se „povratjanec“ pleše, govorijo dečki (djerzi, momci) dekljam vsakojake šaljive, no pristojne besede.

Jastušak se pleše ravno tako priprosto, kakor kolo, razlika je samo ta, da vse plesajoče osobe ena za drugo po redu navadno pesem pojeto. Pesem se tako glasi:

„Igra kolo u dvadeset i dva,
U tom kolu lipa Aga igra,
Kak'va Aga sladka usta ima,
Da me hoče poljubili ž njima,
Volila (o) neg dvadeset i dva.
Ljubi Ago (Franjo) koga tebi drago.“

Prvje nego se kolo zbere, postavi se jastuk (blazinica, podglavnik).

Ko se pesem zapoje, takrat tista oseba, katere ime izrečemo, stopi v krog, in vzamša jastuk pred ono osobo stopi, katero hoče poljubiti. Zdaj ta hitro stopi v krog, poklekne na jastuk in obe se poljubite, vstanete in se čas na eno, čas na drugo stran obračate. Po tem osoba, ki je zvala, stopi

v kolo plesat, a pozvana vstane. Tej iznova isto pesem zapojejo, dokler na tak način vsi v kolu plesajoči ne prido na vrsto. Moški moške, a ženske ženske glave zvati ne sme.

Temu plesanju se pridružuje tudi tako zvani „tanac“, ki ga po dvoje oseb po taktu „duda“ ali „tambure“ i to na tak način pleše: Ko se zglašijo „dude“ ali „tambura“, stopi djerz (tako pravijo v Slavoniji neoženjenim mladeničem; beseda je turška) ali drugi, ki hoče plesati med deklice, ki tikoma ena kraj druge same za se (abaška) stojijo. Djerz prime tisto, s katero želi plesati za desnico in prišedši na sredino začne plesati, no v kratkem premeni svoj položaj in prime deklico z rokama prek pasa, a deklica samo desnico na njegov pojas, a levico pa na njegovo ramo položi.

To se mora tako bitre zgoditi, da v okomigu svoj poprejšnji položaj spremeni. Na glas „tambure“ se razstavita ter eden od drugega na tri, ali štiri korake oddaljena plešeta, on se prime časi z rokama za boke, (podboči se), časi ž njima ploska, a ona spusti roki kraj sebe ter ju mirno drži. Za mal trenutek se snideta, poprimeta ter na eno in na drugo stran priklanjata. Potem se spet razpustita in drže se samo za desnici plešeta. Djerz digne svojo in njeno roko v vis ter se obrača na petah na eno, a ona na drugo stran se drže. To vse se tako dolgo ponavlja, dokler „dudaš“ ali „tamburaš“ ne jenja. Prvje prestati plesati

bila bi strašansko velika sramota, akoravno velikokrat plesalee, ki bolje skačejo, vroči znoj prebjija.

Kakor pri kolu, tako tudi pri tem plesu djerzi nemorejo molčati. Govorijo ponajveč kake šaljive pesmice tikajoče se družie, s katerimi plešejo, postavim:

„Sviraj, sviraj gajdašiu,
Dat čemo ti div čen;
T-bi jednu, meni dvi,
Ti se srđa a ja ni“*)

Ta ples se pleše v zimi v kaki prostorji sobi, o nedeljah in praznikih, ker delavnega dne (u radičak) nij mogoče deklice od preslice na ples nagovoriti, akoravno po njem še bolje, nego po preslici hrepeni. Pa tudi po letu je ta ples v navadi, ali samo takrat, ko se dosti v kolu naplesajo, ali kder se shajajo večja društva, p. v nedeljo po pol dne, ali na prošenjih, kamor ves svet, posebno pa mladina od vseh strani cele okolice vre. Povratjanec in jastušak se redko kedaj plešeta, samo takrat, ko se zbere veliko društvo, ali pa pri ženitvah. Da je plesanje (če se meje zmernosti ne prekoračijo) v Slavoniji nedolžna in jako priljubljena veselica, se ne sme dvojiti, ker ne samo mladina, temveč i stareje osobe stopijo večkrat v kolo ali tanac, da se malo razveselijo. Male štiri, pet let stare deklice je že lehko videti na ulici, kder se pred kako koli hišo zberejo v kolo in plesajo pepevajo toliko bes di iz te ali one pesmi, kolikor so si jih od odrastih deklin zapomnijo. To se tudi leliko opazi pri dečkih.

(Dalje prih.)

*) Na koliko sem mogel opaziti, rabijo Slavonci samo v poskočnicah srok (Rim), v drugih pri narodnih veselicah pevanti pesmi pa priglaske (assonanci). Dokaz, da so te staveje od onih.

Pis.

sebno „Deutsche Ztg.“ piše danes z veliko ironijo: „prosimo (Nemci) pravice da eksistiramo.“ (!!) — To je nasledek vtisa, katerega je naredilo prusovanje Koppa in kompanije, pri dvoru. S časom bodo višji krogi vendar spoznali, da ustavoverci vodijo državno ladijo v pogubo!

Politični razgled.

Avtstrijski nadvojvoda Vilhelm je bil na ruskem dvoru z osobito prijaznostjo sprejet. To daje dunajskemu uradnemu lietu „Wien. Abpst.“ povod, poudarjati kot dokaz prijateljskih razmer med Avstrijo in Rusijo. Želeti bi pač bilo, da bi vtis, katerega prinese ta (poleg Albrechta še res staro avstrijski) ud cesarske rodovine domu, spremenil tudi notranje razmere Avstrije tako, da bi „prijateljske razmere“ z Rusijo zares naravne bile. Ali dozdaj se to ne kaže, in nij upati, dokler bode Magjar samovladal.

Ludvik Košut je bil v Hódmezö-Vásárhely-u za poslanca v ogerski državni zbor voljen. Zarad tega je predsedniku volilnega odbora v imenovanem kraju pisal pismo, v katerem naznanja, da volitve ne sprejme in to med drugim tako-le motivira: „Prepričan sem, da državopravna kapitulacija, katero je državni zbor od l. 1865—67 z neko po okolnostih nikakor ne opravičljivo popustljivostjo sprejel, z neminljivim državnim pravom naše domovine v nespravljinim nasprotji stoji. Ona obsojuje našo domovino v viseče stanje proti logiki evropske zgodovine. V svojih posledkih pa je želja, da se ohrani l. 1867 napravljenemu protinaravnemu stanju životarjenje, že sedaj ogersko ustavo prevrgla. Ona nasprotuje v političnem obziru generiju naroda, škoduje mu v materialnih interesih; nasprotuje razvitku svobode na demokratični podlagi in zavira razumne uredbe državnega gospodarstva; dela reakeijo in govori o reformah; autonomijo v naših napravah je deloma skazila, deloma oslabila; ministersko odgovornost je v ministersko vsemogočnost spačila; iz parlamentaričnega vlada je skovala predlježe za absolutizem, ki se sme vse upati, ker večina državnega zpora iz strankarskih interesov vse zakrije; v upravi je korupejo do sisteme povzdignila in vsled te korupeje hrave naroda strašno ostrupila; v slučaju evropskih kriz nas žuga zarad tujih interesov v take zapletke pahniti, ki bodoči obstanek naše domovine v najhujše nevarnosti spravlja. Tega prepričan, izrekem sem že mnogokrat, da se mi 1867 — ta nagodba ne samo neopravičena nego tudi nepolitična in škodepolna zdi in zato je ne morem smatrati kot vrata za vrnitev v domovino in je ne morem sprejeti. Ako bi jo sprejel, pride v viseče stanje, katerega, ne pravim sprejeti, nego tudi samo strpeti mi moj razum, moje sree, spoštovanje mojega prijenega ogerskega in ne avstrijanskega državljanstva, živo čutje domoljubne dolžnosti, ozir na bodočnost domovine in instinkt za opazovanje zgodovinskih eventualitet, prepoveduje.“ Tako sodi Košut o vladanji Deákove stranke na Ogerskem. Znano je, da diktator iz leta 1848 hoče Ogersko popolnem samostalno državo, z Avstrijo v nobenej zvezi stojec.

Potovanje nemško-avstrijanskih strelecov v Hanover in njih tamošnje početje obsojuje vse časopisje, katero zastopa programe, ki imajo med svojimi točkami Avstrijo. Posebno pomenljivo pa je, da tudi organi ogerske vlade „Pester Lloyd“ in „Reform“ proti nemškoavstrijanskim strelecem in proti njih zagovarjajočemu cisaljansko-pruskemu novinarstvu pišejo. Ako Slovani gredo v Moskvo ne iz političnih namenov, so izdajalec, pravi „Pester Lloyd“; Nemeem pa se v čednost šteje, da izreko željo biti združeni s prusko Germanijo.

Ruski general Fadjev je zopet v „Ruskem Miru“ priobčil obširen spis o vojni sili ruski. On pravi, da bode prihodnjih zmagovala ona oblast, ki bode imela največ jezdečke infanterije in artillerije, in te more Rusija največ imeti, ker ima največ konj. Na Nemškem je vsega vkljup samo 2 milijona konj, vševši tudi stara kljuseta;

na Ruskem pa jih je 20 milijonov in 250.000 bojevnih kozakov, ki so od mladega na konjih. Rusija naj torej ima v vojski 300.000 mož, ki bodo na konji in peš lahko bojevali.

Iz Španskega se poroča, da so zadnji petek kralja in kraljico, ko sta se v kraljevi gred domu peljala ustreliti hoteli. Pet mož je ustrelilo na voz, a nobena krogja nij zadela svojega cilja. Ljudstvo je kralja Amadea navdušeno pozdravilo, ko se je zopet javno pokazal. Ali ima katera politična stranka roko v tem atentatu, se še ne ve. — Ministerski predsednik Zorilla je ukazal oblastim, naj skrbe za popolno svobodo pri bodočih volitvah za kortes. Zorilla hoče popraviti, kar je zakrivil njegov prednik Sagasta ki je z najgršimi pomočki dal delati za volitve vladnih kandidatov. Zorilla prepoveduje postavljanje oficijelnih kandidatov.

Razne stvari.

* (G. France Žuža) je bil 19. t. m. v Gradeu za doktorja zdravilstva promoviran.

* (Železnica v Istriji.) Minister trgovstva je isterskemu deželnemu glavarju naznani, da bode skrbel, da se projekt železničnih črt Trst-Pulj in Girmino-Rovigno kar najhitreje izvrši.

* (Slovani na Pruskom.) Po zadnjem štenji ljudi je ped pruskim vladanjem Slovanov: Poljakov 2,432.000, — Vendov 83.000, — Čehov 50.000. Drugih nenemških narodnosti je: 145.000 Danov in 10.400 Valonov. Razume se samo ob sebi, da so to pruski podložniki in da podložniki drugih mest niso vštetni.

* (V Črnogorou) je prišel oni teden — kakor beremo v „Črnogoreu“ rumunski posланec Bokaresko in izročil črnogorskemu knezu Nikolici lastnoročno pismo rumunskega kneza Karla. Imel je tudi nalog izraziti prijateljstvo, katero čuti rumunski narod do črnogorskega, s katerim ima enake interese. Ednako je odgovoril črnogorski knez.

* (Dober spomin.) Herman Kothe iz Hanovera, znan kot novelist, je v mladosti jako slab spomin imel. Na gimnaziji, po tem pri vojakih in pozneje na politehniki v Hanovru nij mogel v spominu ohraniti številk in imen in je tudi na svoje upnike zarad tega pozabljal. Zraven tega pa se je odlikoval po ostri logiki, kar pa vendar spominu nij pomagalo. Kar se seznami z nekim učenjakom, ki je posebno znal spomin uriti. Kothe sledi učenjakovim naukom in kmalu pride tako daleč, da more v nekem govoru 500 številk iz glave povedati. V dveh letih je že 3000 historičnih dat vedel in osem strani iz Iljade recitirati znal, da-si grščine nij dosti poznal. Pravil je mnogokrat, da je mogoče v desetih letih se 1000 knjig iz glave naučiti.

* (Stara pravda.) V Pešti bode te dni do obravnave prišla pravda zarad zapuščine nekega Franca Söterja, ki je l. 1707 umrl, testament pa, zarad katerega pravda teče, je napravljen l. 1703. Pravda je bila vložena l. 1733 in do sedaj je neki že obrodila štiri cente raznih sodnijskih pisem.

* (Sedemnajst medvedov) je nek kmet v Bukovini v zadnjih deset letih ubil. Oni teden še le je na preži dva, enega črnega in edega rjavega ob življenje spravil.

* (Češki duhovniki) so, kakor slovenski na Kranjskem in Štajerskem in deloma Goriškem, v večini odbili s sramotilnimi pogoji dano Stremsayrovo podporo. Samo na Moravskem v bernenski diecesi se jih je oglasilo 155, med tem ko so olomuški Moraveci dobro se držali. Uzrok, da so po večjem slovanski Brnenci taki, leži v tem da je njih škof z imenom Nöttig individuum, katerega hrbet se pred vsako vlado krije, in kateri ne more videti da njegov klerus slovanske novine bere. Prav kot naši Stepišniki, Vidmarji, Golmajerji in druge enake svoje slovanske matere se sramujoče duše.

(„Sreč mi dosti bo samo!“) Tako je pač rekla z Borisom Miranom nevesta pri neki

poroki, ki se je ono nedeljo v Stollbergu zgodila. Pred vojsko l. 1870/71 je mlademu vrsistemu mlađeniču devica obljudila slediti skoz življenje. Mlađenič je na to v vojski ob obe roki prišel, pa nevesta mu je kljub temu ohranila svojo ljubezen in mu podala v zakon roko, katere on seveda nij mogel več prijeti.

* (Advokatov na Dunaji) je sedaj štiri sto in tri in dvajset; notarji in pravniški agenti niso vzeti v to število. Ker ima Dunaj okolo 900.000 prebivalcev, pride torej na okolo 2200 duš eden advokat.

* (Letošnje grozdje) iz Italije je bilo že minoli teden na Dunaji na prodaj. Funt je veljal po 25 do 40 kr.

* (Povodenj) imajo tudi Angleži. Dve grofiji (Yorkshire in Lancashire) ste vse pod vodo. V Manchestru je voda na pokopališči tako hudo razgrajala, da je več mrtvih na dan spravila in odnesla.

* (Pri luči bakelj) kopljejo na Dunaji v eni najbolj živih ulic (Favoritenstrasse) kanal. Ta namreč mora biti 22. t. m. dodelan, pa ker je dež mnogokrat delavce ed dela pregnal, hočjo zdaj zamudo nadomestiti s tem, da po noči delajo in pri tem s smolenimi bakljami svetijo.

* (Koleru) je nastopila v Petersburgu. En dan zboli po 250 — 260 ljudi in več ko sto jih pomrje. Ker ta strašna bolezni tudi po drugih krajih Rusije razsaja, opominjajo zdravoslovski časopisi avstrijanske oblasti, naj skrbe, da se ona kuga v Avstrijo ne razširi.

Poslane.

Iz Kamnegrice (na Gorenjskem).

Dopis, kateri je prinesel „Ljubljanski Tagblatt“ v listu 11. julija t. l. pod nadpisom: „iz Krope“ je v trgu Kropi velik nemir zbudil; prvi povod razsrditosti Kroparjev je ta, da je dopisnik gole neresničnosti med svet trosil in si prizadeval, vrle in poštene Kroparje po vsem svetu kot fanatici razglasiti. Če omenjeni dopis od kraja do konca čital, ne najdem nič drugega, kot laž — kajti laž je, da je gospod Zupan na 2. dan julija vsakega leta praznik v čast matere božje posebno za Kropo osnoval, — resnično pač je, da Zupana še nij bilo med živim, ali vsaj se je še abe učil, ko so Kroparji že omenjeni praznik vsako leto obhajali. Kdo pa da je „die einsichtsvollere Bevölkerung Kropf's und der Umgebung“ kakor dopisnik omeni, katera bi bila gospoda Zupana pisemo prosila, da naj letos nikar v Kropo ne pride, zgoraj omenjeni praznik obhajat, — za te naj Bog sam ve — mislim pa da eden sam ne representira „die einsichtsvollere Bevölkerung“, katera anonimno gospodu Zupanu pisma pošilja in zapoveduje, da si ja nobeden ne predrže 2. julija v Kropo priti. V celem dopisu se pa surovost in neznačajnost dopisnika jasno izraža; — ali se ne pravi to, škandale provocirati? Res daleč smo prišli, — mi Slovenci ne bodemo smeli več naših rojstnih krajev obiskati, — zadosti je, da se le neki ud ljubljanskega liberaluhnega kluba oglasi — revež — Slovenec — po tebi je, on ti zapove, da moraš pri domu ostati, ter se ne smeš ganiti. V pojasnilo tukaj omenim, da Kroparji vsako leto 2. julija obljudljeni praznik na čast matere božje obhajajo, zbog tega so si vsi gospodje duhovniki, kateri so v Kropi rojeni, za letos besedo dali, da pridejo 2. julija vsi domu v Kropo, ter bodo skupno s svojimi rojaki praznik obhajali; med temi duhovniki je pa tudi gospod Zupan, župnik pri stolni fari v Ljubljani, nad katerim dopisnik v „Tagblattu“ svoj srd in nesramnost raztresa. Vsa srditost in jeza poštenih Kroparjev proti dopisniku je pravična, — ali grdo in neopravičeno od Kroparjev pač je, da mene kot dopisnika v „Tagblattu“ sodijo, — s tem očitno kažejo, da ne čutijo nobene politične zrelosti v sebi, kajti Kroparji me vši dobro poznajo, da sem Slovenec, in sram bi me bilo, ko bi jaz kot narodnjak s „Tagbl.“ le v kaki zvezi bil.

Zato jaz tukaj pred vsem svetom izrečem, da jaz dopisa v "Tagblattu" 11. julija nijsem pisal, in da o njem tudi nič nijsem vedel, prej ko da sem ga v listu samem bral.

Rajko Šindler,
tajnik.

Loterijske številke.

V Trstu, 20. julija. 76, 67, 50, 59, 20.
V Linetu, 20. " 41, 24, 22, 85, 49.

Dunajska borsa 21. julija.

Enotni drž. dolg v bankoveih	64 gld.	35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71 "	15 "
1860 drž. posojilo	104 "	10 "
Akcije narodne banke	8 "	47 "
London	111 "	10 "
Kreditne akcije	328 "	10 "
Napol.	8 "	87 "
C. k. cekini	5 "	35 "
Srebro	108 "	90 "

Menjava dunajske komisijonske banke

Schottenring 18,

emitira.

potegovalne liste

(132—3)

na poznej zaznamovane vrste sreček in se smiejo te sestavite že za to k najbolj koristnim štetim, ker je vsakemu lastniku takega potegorahnega lista mogoče vse glavne in stranske dobitke samemu napraviti in razen tega obresten znesek 30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankoveih užiti.

Vrstta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate à gld. 10 — Po plačanju zadržanje rate dobri
vrsk delčnik slediče s srečko.

1 5perc. 1860letno drž. srečko za gld. 100.

Glavni dobitek gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšvško srečko za 20 tolarijev.

Glavni dobitek 80.000 tolarijev brez vsake odšteve.

1 Innsbrško (tirolsko) srečko. Glavni dobitek gld. 30.000.

Vrstta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate à gld. 6. — Po plačanju zadržanje rate dobri
vrsk delčnik 3 srečko.

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšvško srečko za 20 tolarijev.

Glavni dobitek 80.000 tolarijev brez vsake odšteve.

1 Sachsen-Meiningensko srečko. Glavni dobitek 45.000, 15.000 južno-nemške vejl.

Zmaja načela se prompino in tudi za povzetek store. — Vzdoljetveni listi se po vsaki vzdigati franko — gratis razposiljajo.

P. T.

S tem si dajem čast Vam naznaniti, da sem v začetku julija pod firmo

A. JURCA

v Celji na velikem trgu, v hiši g. Joh. Costa sen.

podružno kupčijo s špecerijskim blagom

odprl.

Priporočevanje Vašej pozornosti svojo novo ustanovljeno kupčijo, Vas ob enem zagotovljam, da hočem vedno si prizadevati s pošteno postrežbo, najboljim blagom in nizko ceno Vaše zaupanje doseči.

Opiram pa svojo priporočitev na občno zupanje, katero se mi je do sedaj na Ptaju v enaki kupčiji že več let od strani občinstva, posebno v naših narodnih krogih toliko skazovalo.

(140—2)

A. Jurca.

En izurjen pisar,

slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisani popolnem zmožen, dobi pri odvetniku dr. Guido Srebrev Brežicah (Rann) takoj službo.

(138—2)

Gospodu Jakobu Radivoju V... r stud. phil.

Ker ste naenkrat zginili od tod, ni mi bilo mogoče natančneje se porazumeti z Vami. Bliža se čas, kjer silno potrebujem pomoči. — Enako veselje, enako trpljenje. — Prosim, da mi precej naznanite Vaše stanovanje, drugače Vas poiščem drugej.

Jera Zgonec,

bivša dekla.

Zobne in ustne bolezni!

naj bodo kakošne hočejo, se z

anatherinova ustna voda

od dr. J. G. Poppe, e. k. dvornega zdravnika za zobe, najbolj gotovo ozdravijo; mnogo spričeval potrjuje ta izrek, med drugimi ono ad gospoda prof. Oppolzerja, rector magnif. na e. k. visoki šoli na Dunaji. Enako tudi to vodo mnogo tujih in domačih zdravnikov skuša in gostokrat naroča

dr. J. G. Poppe

anatherinova zobna pasta,

Zgoraj imenovana zobna pasta je eden najlegotniših pomočkov za čiščenje zobe, ker nima nikakoršnih zdravju škodljivih snovi v sebi; mineralični prineski ne delajo kvara zobnemu emailu, organične prvine te paste očiščajo zobe, hladno in bolj živo delajo šklenino in slezeno, primešano eterično olje hlađi usta, zobje postajajo vedno bolj beli in čisti.

Posebno gre priporočati to pasto potovalem po suhem in po vodi, ker se ne da razsutiti in se tudi po vsakodnevni mokri rabi ne pokvari. Cena za dozo 1 gld. 22 kr. avstr. velj.

Zaloge :

v Mariboru v Bankalarjevi lekarnici, pri g. A. W. Königu, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kolletinigu in Tauchmannovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarnici; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lekarju; v Konjicah pri C. Fischerju, lekarju; Leibnitz, lek. vdova Kretzig; Ljutomeru lek. Fr. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptujulek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brežicah J. Schniderschitsch; Rogatec lek. Krisper; v Kislivodji v lekarnici; Stainz V. Timonschek, lek.; Slov. Bistrici J. Dienes, lek.; Slov. Gradeu J. Kaligarič; Podčetrtek Vasulik, lek. Varaždinu A. Halter, lek. A. Deperis v Ipavci.

! Zeit ist Geld !

Pravi prostor najboljše ure najceneje kupovati, je tovornica za ure FILIPA FROMMA

Rothenthurmstrasse, Nr. 9, gegenüber der Wollzeile na Dunaji.

Vse ure, na sekundo regulirane, se prodajajo s 5letno garancijo.

Samo 17 ali 18 gld. prav angleška prefino v ognji posačeta srebrna kronometrska ura z dvojnim plaščem, prefino emajlirana, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 14 ali 17 gld. prav angleška srebrna kronometrska ura z enojnim plaščem in kristalnimi stekli z verižico in medaljonom v toku.

Samo 19 ali 20 gld. Srebrni remontoari, brez ključa za navijanje, s kristalnimi stekli v najfinijem lesencem toku.

Samo 8 ali 10 gld. prav angleška cilindrasta ura, v rubinih, kristalnem steklu, fino verižico iz talmizlata, usnjastim tokom in pismenim 5letnim garantilnim listom.

Samo 14 ali 18 gld. prav angleška remontoarska ura z verižico s kristalnim steklom, kolesjem iz niklja v pravem, čistem zlatu; te ure imajo proti drugim prednost, da se dajo brez ključa naviti; k takim uram dobi vsak verižico iz talmizlata z medaljonom in garantilnim listom zastonj.

Samo 12 gld. ura v talmizlatu z dvojnim plaščem, sponeto, skakalec, kristalnimi stekli in niklovim kolesjem, z verižico iz pravega talmizlata, medaljonom, usnjastim tokom in garantilnim listom vred.

Samo 28 do 34 gld. srebrna siderno-remontoarska ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 15 ali 20 gld. prav srebrna siderna ura, s kristalnim steklom, elegantno verižico in medaljonom.

Samo 12, 15, 18 gld. ure za gospe iz srebra s kristalnimi stekli in miniaturnimi formati, prefino v ognji pozlačeni z verižico za okolo vrata.

Samo 16, 18, 20 gld. Iste z dvojnim plaščem in verižico za okolo vrata.

Samo 22, 25, 30 gld. Iste z dvojnim plaščem in verižico za okolo vrata.

Samo 40 ali 48 gld. Zlate ure za gospe z diamanti in verižicami za okolo vrata.

Samo 60 ali 70 gld. Iste z dvojnim plaščem.

Samo 75 ali 100 gld. zlati remontoari za gospode z elegantnimi verižicami za okolo vrata.

Samo 70, 80, 100 gld. zlati remontoari za gospode s kristalnim steklom.

Samo 90 ali 120 gld. Iste z dvojnim plaščem.

Samo 200 ali 400 gld. zlati kronometrovi remontoari z dvojnim plaščem.

Srebrne urne verižice gld. 2,50, 3, 4, 5, 6, 7, 10 do gld. 12.

Zlate urne verižice gld. 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Budilec z uro 7 gld.

Ure za na steno s podobo, 2, 3 in 4 kose igrajoče.

gld. 70, 80, 90.

Ure s trepetkeljem, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 80, 100, 120.

Igralnice, 2, 4, 6, 8 kosov igrajoče, gld. 15, 35, 55, 75.

Album za fotografije z muziko gld. 8, 10, 12 do gld. 15.

Tobačnice z muziko 7 gld. 50 kr.

Smokarnice z muziko 18 gld.

Sivalnice z muziko 15 gld.

Ure s trepetkeljem lastnega izdelka s 5letno garancijo:

Take, ki se vsak dan navijajo gld. 10, 11, 12.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo gld. 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo in vsake pol ure bijejo gld. 30, 33, 35.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo, vsako četrt ure bijejo in uro ponavljajo gld. 48, 50, 55.

Tovornica za ure F. Fromm-a Rothenthurmstrasse 9, Dunaj.

Pred steparstvom se svari! V najnovejšem času naznajajo trgovci z igračami in bazarji, ki si ime tovorničarji ur prisvojujejo in celo svarila na svitlo dajejo, popolnem navadne ure brez vrednosti za angleške. Mnoge pritožbe, katere nam o tem dohajajo,

(36—19)